

Laŭzana Esperanto-Societo

Decembro
2024

No 10

Laŭzana Esperanto-Societo

p.a. ch. de la Vallombreuse 14
CH - 1004 Lausanne
sekretario@eo-l.ch
+41 21 647 29 28
facebook.com/esperantolausanne
youtube.com ... esperantolausanne
dailymotion.com/esperantolausanne
poŝtĉekkonto : CCP 10-26785-8

Komitato 2024

Prezidanto :

Maryse Tissot (079 408 71 76)

Vicprezidanto :

Knud Sunier (079 210 97 75)

Sekretario :

François Randin (076 411 14 55)

Kasisto :

Françoise Pétermann (079 517 44 43)

Redaktoro :

Rosario Scopelliti (079 264 41 08)

Sabate la 14^{an} de decembro.

Zamenhofa Festo en *le Vuudois*

Ĉijare, ni konservas la
kutimon "Fondui",
sed ... centre de
Laŭzano, *placo de la*
"Riponne" ekde la
11^a. Pagonte sFr 30.-
vi tiel aliĝintos.

Ĉiuj el niaj kunsidoj aperas ĉe: eventaservo.org/o/LES

Milito estas masakro de homoj, kiuj ne konas unu la alian, por la avantaĝo de homoj, kiuj konas unu la alian, sed ne buĉas unu la alian.
Paul Valéry

Bonvolu rezervi, marde, la 7-an de januaro 2025. Ni kunsidos en la *restoracio Starmania* en Yverdon ĉe niaj Nordvaŭdaj Amikoj kaj aŭskultos Grégoire prelegi.

Via komitato esperas, ke
la jaro
estos plene
da plezuroj kaj realigos
viajn dezirojn.

2025

Lastminute...

La Société Suisse d'Espéranto (SES)
et le Centre de Documentation
et d'Etude sur la Langue Internationale
(CDELI)

annoncent avec tristesse le décès de

Monsieur

Claude GACOND

qui nous a quittés dimanche 17 novembre 2024
à l'âge de 93 ans.

Restoracio Starmania, Yverdon
Ma la 7^{an} de januaro
Grégoire prelegos

Halo 18 de Beaulieu, Lausanne
Ma la 4^{an} de februaro
Ĝenerala Asembleo

Les Marronniers, Vevey
Ma la 4^{an} de marto
Decidota

X

Li troviĝis en la regiono de asteroidoj 325, 326, 327, 328, 329 kaj 330. Li do unue vizitis ilin, por tie serĉi okupon kaj por kleriĝi.

La unua estis loĝata de reĝo. Ĉi tiu, vestita per purpuro kaj ermeno, sidis sur tre simpla, tamen majesta trono.

"Ha! Jen unu regato," ekkriis la reĝo, kiam li vidis la etan princon.

"Kiel do li povas koni min? Li neniam vidis min!"

Li ne sciis, ke por reĝoj la mondo estas tre simpla. Ĉiuj homoj estas regatoj.

"Alproksimiĝu, por ke mi vidu vin pli bone," diris al li la reĝo, tre fiera, ke li estas reĝo por iu.

La eta princo serĉis per okuloj lokon por sidiĝi, sed la

31

La reĝo per diskreta gesto montris sian propran planedon, la aliajn planedojn kaj la stelojn.

"Super ĉio ĉi?"

"Jes, super ĉio ĉi..." la reĝo respondis.

Ĉar li estis ne nur absoluta, sed ankaŭ universala monarko.

"Ĉu do la steloj obeas vin?"

"Tute certe," diris al li la reĝo. "Ili tuj obeas. Mi ne toleras malobeadojn."

Tia povo admiregis la etan princon. Se li mem havus ĝin, li povus ĉeesti en la sama tago ne kvardek kvar, sed sepdek du, eĉ cent aŭ ducent sunsubirojn, neniam devigata aliloki sian seĝon! Kaj, ĉar li sentis sin iom malgaja, memorigite pri sia malgranda forlasita planedo, li kuraĝiĝis peti favoron de la reĝo:

"Mi volus vidi sunsubirojn... Plezurigu min!... Ordonu al la suno subiri!..."

"Se mi ordonos al iu generalo flugi de floro al floro same kiel papilio, aŭ verki tragedion, aŭ aliformiĝi en marbirdon, kaj se la generalo ne plenumus la ricevitajn ordonojn, kiu malpravus? Ĉu li aŭ mi?"

"Vi," firme diris la eta princo.

"Tute ĝuste. Oni devas postuli de ĉiu tion, kion li povas fari. La aŭtoritato unue baziĝas sur la saĝo. Se vi ordonos al via popolo sin ĵeti en la maron, ĝi ribelos. Mi havas la rajton postuli obeadon, ĉar miaj ordonoj estas saĝaj."

"Kaj mia sunsubiro?" rememorigis lin la eta princo, kiu, farinte demandon unufoje, neniam plu forgesis ĝin.

"Vian sunsubiron vi havos. Mi ĝin postulos. Sed, pro mia scio pri la regarto, mi atendas, ĝis la kondiĉoj estos favoraj."

"Kiam tio okazos?" demandis la eta princo.

"Hm! Hm!" respondis al li la reĝo, kiu unue konsultis dikan

33

planedo estis tute obstrukcita per la belega ermena mantelo. Li do restis staranta kaj, ĉar li estis laca, oscedis.

"Oscedi antaŭ reĝo estas afero kontraŭ la etiketo," diris al li la monarko. "Mi malpermesas tion al vi."

"Mi ne povas min deteni," respondis la eta princo, tute konfuzita. "Mi faris longan vojaĝon, kaj mi ne dormis..."

"Tiukaze," la reĝo diris, "mi ordonas al vi oscedi. Dum multaj jaroj mi vidis nenium oscedi. La oscedoj estas por mi kuriozaj. Nu! Oscedu ankoraŭ! Tio ĉi estas ordono."

"Tio timigas min... Mi ne povas plu..." diris la eta princo ruĝiĝante.

"Hm! Hm!" la reĝo respondis. "Sekve, mi... mi ordonas al vi jen oscedi, jen..." Li iom balbutis kaj ŝajnis ofendita. La reĝo nepre volis, ke lia aŭtoritato estu respektata. Li ne toleris malobeadojn. Li estis absoluta monarko. Sed, ĉar li estis tre bona, li donis saĝajn ordonojn.

"Se mi ordonos al iu generalo aliformiĝi en marbirdon kaj se tiu generalo ne obeas, la kulpo ne estas lia," li kutimis diri, "la kulpo estas mia."

"Ĉu mi rajtas sidiĝi?" timeme demandis la eta princo.

"Mi ordonas, ke vi sidiĝu," respondis la reĝo kaj majeste metis sur sin unu baskon de sia ermena mantelo.

Sed la eta princo miris. La planedo estis malgrandega. Super kio do la reĝo povas reĝi?

"Via reĝa moŝto," li diris al li, "mi petas, pardonu, ke mi demandas vin..."

"Mi ordonas, ke vi demandu min," rapide diris la reĝo.

"Via reĝa moŝto...super kio vi reĝas?"

"Super ĉio," respondis la reĝo grandioze simple.

"Super ĉio?"

32

kalendaron, "Hm! Hm! tio okazos ĉirkaŭ... ĉirkaŭ... tio estos hodiaŭ vespere ĉirkaŭ la sepa kaj kvardek minutoj! Kaj vi vidos kiel bone obeata mi estas."

La eta princo oscedis. Li bedaŭris sian maltrafitan sunsubiron. Kaj jam li iom enuis. "Mi havas plu nenion por fari ĉi tie," li diris al la reĝo. "Mi tuj foriros!"

"Ne foriru!" respondis la reĝo, kiu tiel multe fieris havi regaton. "Ne foriru! Mi faros vin ministro!"

"Ministro pri kio?"

"Pri... justico!"

"Sed estas neniu juĝota!"

"Oni ne scias," diris la reĝo. "Mi ankoraŭ ne ĉirkaŭiris mian reĝlandon. Mi estas tre maljuna, mi ne havas lokon por kaleŝego, kaj piediri lacigas min."

"Ho! sed mi jam vidis," diris la princo, kiu kliniĝis por ankoraŭfoje rigardi al la alia flanko de la planedo. "Ankaŭ tie estas neniu..."

"Do vi juĝos vin mem," respondis la reĝo. "Tio estas plej malfacila. Estas multe pli malfacile juĝi sin mem, ol juĝi la aliajn. Se vi sukcesos bone juĝi vin, tio signifos, ke vi estas vera saĝulo."

"Mi ĉie ajn povas min mem juĝi," diris la eta princo. "Mi por tio ne bezonas loĝi ĉi tie."

"Hm! Hm!" la reĝo diris. "Mi ja kredas, ke ie sur mia planedo estas maljuna rato. Mi aŭdas ĝin dumnokte Vi povos juĝi tiun maljunan raton. De tempo al tempo vi kondamnos ĝin al morto. Tiel ĝia vivo dependos de via juĝo. Sed ĉiufoje vi amnestios ĝin, por ŝpari ĝin. Estas nur unu."

"Mi," respondis la eta princo, "ne ŝatas kondamni al morto, kaj mi pensas, ke mi tuj foriros."

"Ne," diris la reĝo.

34